Nr. 80. Poznań, piątek 20. lipca 1928. X. Rok.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na sierpień 1928 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 4,75 złote. Na pocztach 5,09 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 5,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 6,60 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 40 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 45 groszy. Zagranicą 50 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO“: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
DRUKARNIA: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 28 gr. od miejsca milimetr. (strona czterołamowa). W tekście zaś lub przed tekstem: 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa). OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłoszeniach stosowny rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc., rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Obliczanie kosztów produkcji w przemyśle tartacznym.

Refleksje na temat znaczenia Krajowego przemysłu z ogólnej dynamice życia gospodarczego, doprowadzają do wniosku, że przemysł jest osią, dokoła którego obraca się cały organizm gospodarczy.

Ku niemu zwracają się wszystkie czynniki produkcyjne i od niego rozchodzą się wszystkie dochody, które niezależnie od tego jakie one posiadają nazwę, czy to zapłata za surowiec, czy też uiszczenie procentów od kapitału, uzyskanego drogą pożyczki, lub opłata robocizny, podatki i t. d. — są niczem innem jak tylko ceną nabycia surowca, wynajmu kapitału i pracy ludzkiej lub jakichkolwiek usług produkcyjnych. Dlatego też przemysłowiec jest jednocześnie czynnikiem działalności produkcyjnej i najważniejszem źródłem dochodów społecznych.

Przenosząc nasze uwagi, co do czynników produkcji, na teren przemysłu tartacznego, widzimy, że przy wyrobie materjałów tartych musi się zużywać pewna ilość tych czynników produkcji, które poprzednio istniały.

Suma owych czynników stanowi t. zw. **koszta produkcji,**

Względne koszta produkcji przemysłu tartacznego, których właściwie nazwa lepiej by brzmiała: **cena kosztów,** składa się z cen, jakie musi przyjąć i zapłacić przemysłowiec, by osięgnąć każdy z trzech zasadniczych czynników produkcji, a które są: kapitał użyty jako środek nabycia surowca drzewnego, opłata robocizny i procent, który jest ceną pożyczki kapitału (czyli cena czasu).

Jest rzeczą jasną, że keżda z tych pozycji, przedstawiająca dla tartacznika wydatek, jest dochodem dla innych osób i instytucji, a mianowicie: dla państwa, jeżeli drewno surowe kupuje się w lasach państwowych jeżeli nie, to i tak państwo czerpie dochód w formie różnorodnych świadczeń (podatków na rzecz Skarbu), dla robotnika, dla właściciela zakładu, jeżeli produkujący przemysłowiec jest dzierżawcą tartaku i t. d., wszystkie te osoby, instytucje są jego współpracownikami bezpośrednimi lub bezimiennymi.

Byłoby wielkim błędem rachunkowym, gdyby oprzeć się na twierdzeniu, że sama wartość czynników wydatkowanych przez tartacznika przedstawia sumę wartości tychże, zużytych faktycznie przez proces produkcji.

Ta ostatnia na szczęście jest znacznie niższą.

Zasadniczo przemysłowiec powinien porównywać koszta produkcji z przypuszczalną wartością wytworu i rozpoczynać produkcję tylko wtenczas, kiedy spodziewa się, że ta wartość będzie wyższą i która daje mu zysk, niezbędny do zaspokojenia jego potrzeb życiowych. Owe porównanie kosztów i na jego podstawie — produkowanie, jest jakby rodzajem wymiany, bowiem w takich razach przemysłowiec właściwie wymienia rzeczy obecne na przyszłe.

Nie ulega wątpliwości, że żadna przypuszczalna kalkulacja kosztów produkcji w przemyśle tartacznym, chociaż ona była najbardziej precyzyjną i przewidującą, nie daje zupełnej gwarancji, że obliczenie jest ścisłe i, że koszta wszystkich procesów przetwórczych, począwszy od kupna surowca aż do sprzedania gotowych materjałów tartych, ułożą się nie inaczej tylko według obrachowania tartacznika.

Istnieją powszechnie znane poglądy na kwestję kosztów produkcji, które napozór nie wywołują sprzeciwu, a wyrażające, że wartość wyrobu oznacza się kosztem produkcji. Pogląd ten absolutnie nie ulega kwestji, jeżeli opiera się na starej, jak świat, prawdzie głoszącej, iż wartość np. desek równa się wartości czynników zużytych do wyprodukowania tego materjału. zresztą będzie to taką samą prawdą jak twierdzenie, że całość równa się sumie swych cęści.

Natomiast jeśli ów pogląd opiera się na twierdzeniu, że koszt produkcji jest przyczyną wartości desek w tem znaczeniu, że każdy produkt jest mniej lub więcej wart, zależnie od tego czy mniej czy więcej

kosztował, takie stanowisko poglądu na omawianą kwestję jest bezsprzecznie błędne.

Możnaby tak samo dobrze utrzymywać (a nawet o wiele słuszniej), że właściwie wysokość kosztów produkcji zależną jest od wartości wyrobu.

Trzeba jednak i to twierdzenie zbadać w świetle krytyki.

Przemysłowiec tartaczny, przystępując do produkowania, musi przedewszystkiem na początku kampanji zdać sobie sprawę z ceny, za jaką będzie mógł sprzedać swój wyrób i tak ułożyć wydatki, żeby wyrób nietylko nie kosztował go więcej, lecz dał pozytywny rezultat t. zn. zysk, i temwięcej musi być cenną dla niego ta zasada, jeżeli chodzi o sortymenty i wymiary materjałów tartych o najbardziej ustalonej cenie rynkowej.

Przedsiębiorca tartaczny, przed rozpoczęciem produkcji, kalkuluje w ten sposób, że opiera się na cenach towaru, ustalonych w danej okolicy lub na którymkolwiek rynku drzewnym, gdzie ma zamiar sprzedać swe wyroby i na podstawie tego poziomu oblicza sobie czy będzie mógł wyprodukować materjał taniej, ażeby osiągnąć zysk.

Naturalnie ten sposób obliczenia odnosi się do sprzedaży wyrobów loko tartak, przy innych warunkach dostawy (loco wagon stacja załad., wzgl. port odbiorczy i t. d.) uwzględnia się koszta przewozu, załad. ubezp. i in.

Jeśli zaś obliczenie jest błędne, jeżeli za surowiec, robociznę odsetki, i in. tartacznik wydał więcej niż materjał jest wart (wartość rynkowa), natenczas jego niewłaściwe wydatki ani o grosz nie powiększą wartości desek, a da ten efekt, że poniesie straty. Pomimo to nie można zaprzeczać, że faktyczne sprzedażna cena tarcic ujawnia skłonność do przystosowania się do ceny kosztu lub przynajmniej postępowanie za jej zmianami, jakby pomiędzy niemi istniała nierozerwalna solidarność.

Że tak jest — nie ulega kwestji, lecz tłumaczy się to w ten sposób, że właściwie niema tu żadnego związku przyczynowego, tylko funkcja siły trzeciej, jaką jest konkurencja, która zmierza do zbliżenia, a nawet wyrównania cenę deski z kosztami produkcji, a tendencja w tym kierunku jest tem większą im większą jest różnica obu tych wartości.

Jest to zupełnie zrozumiałe, bowiem jeśli cena odbiega daleko od kosztów, czyli jeśli istnieje duże prawdopodobieństwo osiągnięcia większego zysku, wtenczas przemysłowcy wzmagają produkcję, rzucają na rynek większą ilość materjałów i w rezultacie cena za nie spada.

Rynek niemiecki.

(Prowincja saska.)

Na rynku drewna okrągłego w czerwcu naogół większych zmian w cenach nie mozna było zaobserwować (w stosunku do maja r. b.)

Jakkolwiek w czerwcu w porównaniu z majem ruch w tranzakcjach zmalał to jednakowoż nastąpiła pewna stabilizacja cen, która wyraziła się w lekkiej ich zwyżce w odniesieniu do niektórych sortymentów, bardziej poszukiwanych przez kupców.

Lasy państwowe sprzedały w czerwcu dłużyc świerkowych 4.648 fstm., w maju zaś — 7047 fstm. Kloców świerkowych sprzedano w czerwcu 10.042 fstm., w maju 17.387 fstm.

Również w maju był większy popyt na dłużyce sosnowe, bowiem w tym czasie sprzedano 1.427 fstm., w czerwcu natomiast tylko 1.170 fstm. Zato w czerwcu obroty klocami sosnowymi były większe, bowiem sprzedano ich 691 fstm., w maju — 423 fstm. Różnica więc (maj—czerwiec) w dziale dłużyc świerkowych wynosi 2.399 fstm. co stanowi ponad 50 proc dla maja.

Kloców świerkowych sprzedano w maju o 7.345 fstm. więcej niż w czerwcu (ponad 72 proc.). Nieco mniejsze stosunkowe odchylenie wykazuje sprzedaż dłużyc sosnowych, wynoszące 257 fstm. (ok. 22 proc). Natomiast rożnica w obrotach w dziale kloców sosnowych sięga 268 fstm. na korzyść czerwca (ok 63 proc.).

Bezwarunkowo osłabienie ruchu w tranzakcjach było przedewszystkiem spowodowane końcem sezonu.

W poszczególnych okręgach osiągnięto nast. ceny (w markach loco las za 1 fstm.)

Dłużyce świerkowe.		Kloce świerkowe.	
1a kl.	22.66—29.67	1a—1 kl.	17.80—20.79
1b „	27.34—34.98	1a–2 „	21.94 25.06
2a „	29.95—40.83	1b „	25.68—31.14
2b „	34.65—42.54	2a „	29.06—35.20
3a „	36.20—45.24	2b „	30.49—41.10
3b „	42.99— —	3a „	33.94—41.34
nieklasyfik.	25.58—33.47	3b „	34.34—43.61
		nieklasyfik.	23.33—35.44

Jak należy wykorzystać piły taśmowe.

(Ciąg dalszy).

Zbyt silne uderzanie młotkiem przy wyprawianiu piły, co powoduje zmianę jej konstrukcji, głębokie ślady, powstałe przy sprawdzaniu piły młotkiem, drżenie samego warsztatu lub piły, zbyt ostre konty wgłębień, nieprawidłowe ustawienie nadających kierunek, długość tylnego brzegu piły, odróżniającego się od przedniego więcej niż tego wymaga forma warsztatu dyskowego, nie prawidłowy profil zęba, a zwłaszcza, niedostateczna wielkość wgłębień, przyciskanie piły w czasie pracy do tylnej, nadającej kierunek, która ma tylko ochronne przeznaczenie, praca tępą, lub nieprawidłowo rozwartą piłą.

Każdy z wyżej przytoczonych czynników, doszedłszy do określonych rozmiarów, powoduje nieuniknione połamanie się piły, które wyraża się najczęściej powstawaniem nadpęknięć lub całkowitem pękaniem.

Bardzo często, jakby ostrzeżenia przed temi następstwami, występuje psucie się przerzynanego materjału, lecz czasem tego niebywa i dopiero pęknięcie piły ujawnia niewłaściwe obchodzenie się z nią.

Doświadczenia przy zastosowaniu pił taśmowych w sowieckich warunkach wykazały, że niestety — bardzo jest trudno spowodować tamtejszych trakowych, do skropulatnego sprawdzania piły tak w czasie jej przygotowywania jak i w czasie ustawiania.

Z tego też powodu jest bardzo ważnem, by poszczególne czynności obchodzenia się z taśmowemi piłami były dobrze znane i dostępne dla personelu technicznego, aby mógł on je należycie kontrolować.

Główniejsze, niżej przytoczone wskazania sprowadzają się właśnie do takich konkretnych momentów, za których pośrednictwem personel techniczny może zmusić trakowych do stosowania prawidłowych czynności i drogą stopniowego ulepszenia i wprowadzania — otrzymać jaknajlepsze rezultaty.

Część zasad i wskazówek podawanych przez cały szereg amerykańskich instrukcji są zupełnie identyczne.

Często wskazówki jednej instrukcji są uzupełnieniem drugiej, lecz nie są sprzeczne ani między sobą ani z doświadczeniami, zrobionemi przez nas — w wyniku stosowania pił taśmowych.

Uruchomiające piłę koła lub dyski powinne być sprawdzane dokładnie jak się to czyni z rotorami

Dłużyce sosnowe		Kloce sosnowe	
1a kl.	15.84—26.23	1a—1 kl.	(brak podaży)
1b „	19.06—28.03	1a—2,	17.80—20.03
2a „	22.27 33.04	1b „	21.10—24.93
2b „	26.76—37 74	2a „	20.84—27.21
3a „	33.29—38.84	2b „	35.21— —
3b „	42.53— —	3a i 3b „	(brak podaży)
nieklasyfik.	23 19—30.22	nieklasyfik.	17.96—28.22

Zarządy lasów prywatnych, zależnie od miejscowości, osięgały nast. ceny za drągi igl. (wg. danych saskiego zrzeszenia właścicieli lasów za sztukę, loco las).

1 kl. 2.63—3.72; 2 kl. 1.03—2.23; 3 kl. 0.52—0.96; (za 100 szt.) 4 kl. — 55.11; 5 kl. — 36,76; 6 kl. 18.75—20.52; 7 kl. 6.95—9.91; 8 kl. 4—4.91 mkn.

Za szczapy użytkowe (świerk) płacono 15.86 mkn., natomiast za wałki użytkowe (również świerkowe) ofiarowano 14.33 mkn. za mp. loco las.

Różnicę przec. cen za kloce gat. iglastych 1 fstm., sprzedawanych z lasów państwowych w maju i w czerwcu, wykazuje następujące zestawienie (w markach);

Dłużyce świerkowe			Różnica w stosunku do czerwca	
klasy	maj	czerwiec	mkn.	proc.
1a	26.18	26.80	+ 0.62	+ 2.4
1b	28.61	30.63	+ 2.02	+ 7.05
2a	32.76	33.70	+ 0.94	+ 2.8
2b	36.86	37.44	+ 0.58	+ 1.51
3a	39.94	39.46	— 0.48	— 1.2
3b	46 15	42.99	— 3.16	— 7.3
nieklasyf.	31.96	31.33	— 0.63	— 2.0

Kloce świerkowe			dtto	
1a—1	19 04	19.29	+ 0.25	+ 1.3
1a—2	23.37	23.80	+ 0.43	+ 1.9
1b	28 46	28.39	+ 0.93	+ 3.2
2a	33 —	34.21	+ 1.21	+ 3.65
2b	37.37	37.53	+ 0.16	+ 0.45
3a	40.61	40.49	— 0.12	— 0.3
3b	42.54	40 89	- 1.65	— 4.05
nieklasyf.	26.89	28.41	+ 1.52	+ 5.75

Dłużyce sosnowe			dtto	
1a	19.30	20.30	+ 1 00	+ 5.2
1b	23.36	23.89	+ 0 53	+ 2.3
2a	29.45	29.34	— 0.11	— 0.4
2b	34.88	33.47	— 1.41	— 4.2
3a	37.01	35.28	— 1.73	— 4.9
2b	44.16	42.53	— 1,63	— 3.8
nieklasyf.	27.01	28.99	+ 1.98	+ 7.3

Kloce sosnowe			dtto	
1a—2	17.92	19.77	+ 1.85	+ 10.03
1b	23.28	24.34	+ 1.06	+ 4 5
2a	28.—	27.18	— 0 82	— 3.0
2b	37.74	35.21	— 2.53	— 7.2

Jak wynika z powyższego zestawienia przeciętne ceny czerwcowe dłużyc świerkowych klas 1a—2b wł., zwyżkowały od 1,51 proc. do 7,05 proc. (w porównaniu do maja), natomiast reszta klas t. j. 3a—nieklas., wykazały zniżkę od 1,2 proc. do 7,3 proc.

Analogiczne zjawisko zauważamy w dziale klocków świerkowych, gdzie zwyżka cen 1,3—3,65 proc. objęła klasy 1a—2b, spadek cen tegoż sortymentu 0,3—4,05 proc., dotyczy klas 3a i 3b, natomiast kloce nieklasyfikowane znacznie podniosły się w cenie, ba o 5,75 proc.

Ceny dłużyc sosn. klasy 1a i 1b zwyżkowały od 2,3—5,2 proc.; również wykazały zwyżkę dłużyce nieklasyf. o 7,3 proc., reszta klas — zniżka 0,4—4,9 proc.

turbin i generatorów, najlepiej - sposobem dynamicznym.

Łożyska wałków powinne być najdokładniej dopasowane z minimalną słabizną w promieniowym i podłużnym (osiowym) kierunku.

Powierzchnie, ciągnących piłę dysków powinne być zupełnie równe, lub posiadać kształt beczkowaty. W ostatnim wypadku uwypuklenie (w górę) nie powinno przewyższać 1/750 szerokości piły.

W ciągu ostatnich kilku lat daje się zauważyć dążenie do stałego zmniejszania tych wypukłości, a obecnie zupełnie płaska forma ciągnącej powierzchni dysków ma coraz szersze zastosowanie.

Zmniejszenie wypukłości chociaż powiększa trochę szanse cofania się piły na dysku wstecz, to jednak znacznie upraszcza pracę przy sprawdzaniu brzeszczotów (blattów) piły za pomocą walcowania lub przekuwania.

Piły, pracujące na dyskach o mniejszej wypukłości — nie tak łatwo pękają w wypadkach, gdy ich wewnętrzne napięcie nie jest odpowiednio ustosunkowane do wypukłości dysków i do innych warunków pracy

W ostatnich czasach stosowane są czasem dyski, których ciągnące powierzchnie posiadają stożkowatą formę, przyczem średnica przedniej strony dysku jest o kilka dziesiątych milimetra większą od tylnej.

Powierzchnia dysków zużywa się i zachodzi potrzeba jej poprawiania albo przetoczeniem na warsztacie tokarskim, albo też specjalnemi przyrządami — na miejscu.

Dyski z płaskiemi powierzchniami należy przetaczać lub poprawiać nie rzadziej jak po 2000 godzin pracy.

Dyski z powierzchniami wypukłemi, przetacza się trochę rzadziej, częściowo dlatego, że nieprawidłowość ich ma mniejsze znaczenie, a w pierwszym rzędzie dlatego, że przetoczenie ich jest o wiele więcej skomplikowane, a przytem — w razie ewentl. nieprawidłowości lub niejednakowości górnego z dolnym dyskiem, zamiast polepszenia, następuje pogorszenie.

Zużywalność dysków jest bardzo nierównomierną i czasem dzięki zużyciu jego ciągnącej powierzchni bywa on w złym stanie już po 500 godzinach pracy,

Ogólnem prawidłem jest, że dolny dysk zużywa się znacznie szybciej od górnego, a to dzięki temu, że trafiają nań trociny, po których przechodzi piła.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Za kloce sosnowe kl. Ia—2 do Ib, jak ilustruje zestawienie, lasy prywatne uzyskały w czerwcu wyższe ceny (4,5—10,03 proc.), natomiast klasa 2a i 2b wykazała zniżkę do 7,2 proc.

Już na pierwszy rzut oka (pot. zest) zauważa się zwyżka cen poszczególnych sortymentów surowca tańszych (niższych) kias, podczas gdy droższe (wyższe) klasy spadły w cenie, co poniekąd charakteryzuje koniec sezonu.

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Rychtal D. L. P. Poznań
Licytacja w dniu 7. lipca 1928 r.

Brzoza	szczapy opałowe	za mp.	16.00	zł
Olcha	„ „	„	16.00	„
Sosna	III kl.	za m3	75.00	„
„	szczapy opałowe I kl.	za mp.	18.00	„
„	„ „ II „	„	15.25	„
„	wałki okrągłe	„	13.00	„
„	wałki łupane	„	14.50	„
Świerk	III kl.	za m3	56.00	„
„	żerdzie II kl.	za szt.	5.20	„
„	„ III „	„	4.11	„

Nadleśnictwo Państwowe Pelplin D. L. P. Toruń
Licytacja w dniu 11. lipca 1928 r.

Buk	szczapy opałowe	za mp.	17.00	zł
Brzoza	drągi III kl.	za szt.	3.00	„
Sosna	II kl.	za m3	71.62	„
„	III „	„	57.56	„
„	IV „	„	46.94	„
„	kopalniaki I kl.	„	16.54	„
„	„ II „	„	13.92	„
„	drągi II kl.	za sztk.	3.00	„
„	„ III „	„	2.00	„
„	szczapy opałowe	za mp.	15.00	„
„	wałki „	„	9.33	„
Świerk	III kl.	„	45.75	„
„	IV „	„	39.96	„
„	kop. I kl.	za m3	16.32	„
„	drągi III kl.	za szt.	1.50	„

Nadleśnictwo Państwowe Giełdon D. L. P. Bydgoszcz.
Licytacja w dniu 14. lipca 1928 r.

Sosna	szczapy opałowe	za mp.	8.62	„
„	wałki „	„	6.77	„

Nadleśnictwo Państwowe Wielowieś D. L. P. Poznań.
Licytacja dniu w 12. lipca 1928 r.

Dąb	IV kl.	za m3	56.40	zł
Brzoza	wałki opałowe	za mp.	10.00	„
Sosna	„ użytkowe	„	17.00	„
„	szczapy opałowe	„	14.32	„

Sosna	wałki I kl. opałowe	za mp.	10.00	zł
„	„ II „ „	„	8.00	„
Świerk	szczapy opałowe	„	12.00	„
„	wałki opałowe	„	9.00	„

Notowania oficjalnej Giełdy Zbożowej w Poznaniu:

Cena za 100 kg. netto franco stacja załad., ładunki całowagonowe, dostawa natychmiastowa.

dnia 18. 7. 1928 r., na **żyto**: 38.50—40.00 zł.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

„STANDARD" OCHRONA KOTŁÓW.

Zaledwie od roku wprowadzony środek „STANDARD" zdobył sobie szerokie zaufanie wszystkich, którzy z powodzeniem go stosowali w swych kotłach z osadem kamiennym.

Ostatnio mieliśmy możność przekonać się, że na terenie całej Polski używa „STANDARD" blisko 400 kotłów a liczni interesenci zapytują wzgl. zamawiają ten środek, który w użyciu okazał się doskonałym. Obawy, że „STANDARD" mógłby ewtl. niekorzystnie oddziaływać tak na żelazo i armatury jak i inne części kotła, okazały się zupełnie nieuzasadnione, ponieważ firma udowodniła, że na wyżej wymienione części „STANDARD" ujemnie nie działa.

Również w tych wypadkach, gdzie zużywano parę bezpośrednio (jak mleczarnie, pralnie chem., gorzelnie, browary, fabryki chemiczne, preparowanie drzewa i t. d.) niestwierdzono, aby „STANDARD" udzielał się parze i pośrednio wpływał na produkcję wymienionych wyżej gałęzi przemysłu.

Z pośród nowych przedsiębiorstw, które stosowały „STANDARD" i zadowolone są z wyników podajemy następujące firmy:

A. Drygas — Fabryka Fortepianów Poznań-Główna,
Poznańskie Zjednoczone Cegielnie Poznań-Główna,
Powiatowa Kolejka Opalenicka T. z o. p. Opalenica,
Toruńska Fabryka Makaronu Toruń-Mokre.

Że działalność „STANDARD'u" z biegiem czasu rozpowszechni się na wszystkie przedsiębiorstwa, walcząc z kamieniem kotłowym nie wątpimy, tym więcej, że widzieliśmy m. i. kamień kotłowy grubości 21 mm. którego działanie „STANDARD'u" w połowie przewidzianego czasu tak skruszyło, że się rozpadał w palcach na proch.

Kto przedtem posiadał kamień w kotłach i żmudnie tygodniami musiat go młotkiem i łomem wykuwać, a obecnie w ciągu jednej doby zwykłym sposobem z łatwością usuwa **ten zapewne „Standard" stale będzie stosował.**

Notowania dewiz z dnia 19. lipca 1928 r

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	57,55	447,10	43,35	11,25	—	—	58,20	—
Poznań	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	173,52	100 Gd. gld.	—	—	81,38	—	—	—	—	—	—
Berlin	7	212,34	100 R. M.	—	122,60,7	—	20,376	23,86	609	—	123,37	—
Belgja	4	123,94	100 belg.	124,25	—	58,257	34,922	13,94	355,—	—	72,37	—
Bukareszt	6	172,—	100 l.	—	—	2,554	795	0,61	—	—	3,17	—
Budapeszt	6	155,90	100 pengo	—	—	72,83	27,920	17,50	—	—	90,52	—
Holandja	4½	358,31	100 gld. hol.	358,95	—	168.46	120,843	40,26	1028,—	—	209,05	—
Kopenhaga	5	238,88	100 k. d.	—	—	111,92	18,187	26,75	681	—	138,80	—
Londyn	4½	43,38	1 funt szterl.	43,38	25,00	20,353	—	4,85	124.23	—	25,25	—
Nowy York	5	8,9141	1 dolar	—	—	4,18,45	4,83,46	—	25,53	—	5,19,20	—
Paryż	3½	172,—	100 fr. franc.	34,92	—	16,3,85	124.22	3,91	—	—	20,33	—
Praga	5	180,62	100 k. cz.	26,42	—	12,401	164,18	2,96	—	—	15,38	—
Rzym	5½	172,—	100 l.	46,73	—	21,935	92,82	5,24	134,10	—	27,21	—
Szwajcarja	3½	172,—	100 fr. szwajc.	171,71	—	80,58	25,262	—	—	—	—	—
Sztokholm	4	238,88	100 k. szw.	—	—	112,08	18,163	25,78	385	-	139,05	
Wiedeń	6½	125,43	100 szyling.	125,70	—	59,01	34,50	14,08	—	--	73,25	—

KALENDARZ TERMINOWY
SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,

ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S. = Submisja
L. = Licytacja
W. = Z wolnej ręki

Termin dnia	Termin godz.	Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna	klasa	Dłużyce sztuk	Dłużyce m³	Kopalniaki i inne użytkowe m³	Kopalniaki i inne użytkowe mp.	Drewno opałowe mp.	Bliższe szczeg. W R. D. Nr.	Bliższe szczeg. ogłoszenie Nr.	Rodz. sprz.	Uwagi
24. VII. 28.	11^{00}	P. N. Lipowa (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	3696	2893 88	2461,76	2837,25		75	958	S	i 3494 szt. żerdzi sosn., 50 szt. brzozow., 30 sztuk świerk. i 565 szt. drągów do rusztowania.
25. VII 28.	10^{00}	P. N. Oborniki (kancelaria)	d. - pozn.	sosna				842,—		386,—	78	984	S	uszkodzona drągowina i tyczkowina na pniu, masa przypuszczalna
	11^{30}	P. N. Błędno (kancelarja)	d. - toruńska	sosna					3771,30		78	983	S	
	11^{30}	P. N. Bartodzieje (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	1872	984,24				76	969	S	
	12^{00}	D. L P. Białowieża (kancelarja)	d. - białow.	świerk			2285,75				75	962	S	
26. VII. 28.	11^{00}	P. N. Ostróg (kancelarja)	d. - łucka	sosna			442,62							
				dąb			393,36							i podkładów sosnow. 504 szt.; grabow. 1003 sztuki
				inne gat. liśc			22,19				76	963	S	
27. VII. 28.	11^{00}	P. N Chylonja (kancelarja)	d. - toruńska	dąb	II-V	114	57,98							
				buk	I-IV	152	101,07							
				sosna	I-IV	521	370,58	787,90						
				świerk	I-III			54,96			78	986	S	
	11^{00}	P. N. Solec (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-III			284,07			79	1001	S	
28. VII. 28.	11^{00}	P. N. Sarniagóra (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	1501	1019,43	379,60			79	993	S	
	11^{00}	P. N. Sarniagóra (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	I-IV	287	212,34				79	992	S	
	13^{05}	P. N. Osiek (kancelarja)	d - bydgoska	sosna	I-IV	4704	3881,89	2460,75	3675,-		79	991	S	i 230 sztuk drągów
30. VII. 28.	9^{00}	P. N. Lipusz (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV		270,07	128,28		820,25				
				dąb	II-IV		22,15			28,25				
				brzoza	III-IV		2,33			94,—				
				świerk	III-IV		1,21				77	979	S	
	12^{00}	Wójtostwo Międzychód (w tartaku F-y Czajka)	w. - pozn.								78	988	L	na większą ilość drzewa tartego i okrągłego różnego gatunku i 5 ciężkich wozów
31. VII. 28.	10^{30}	N. Rydzyna (kancelarja)	w. - pozn.					1835,79			77	975	S	
	12^{00}	Warsztaty Wagon. P.K.P. w Ostrowie (kancelarja)	w. - pozn.								77	973	S	na 490 m3 desek sosn

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Bart

Nadleśnictwo Państwowe Przewodnik

poczta Przewodnik powiat Świecie, stacja kolejowa Warlubie

sprzeda w drodze Submisji w dniu **4-go sierpnia 1928 r.** drewno użytkowe, kopalniaki i wałki 2 mtr. z zrębów przygodnych: 1010

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział i poddział	Sztuk	KLASA I (m3)	KLASA II (m3)	KLASA III (m3)	KLASA IV (m3)	Razem m3	Wałki 2 mtr mp.	Odległość od stacji kolejowej	klm
1	Starahuta	po cał. lesie	408	—	7,33	254,00	18,32	279,65	—	Kwiatki	8
2	Jeżewnica	„ „	454	8,47	184,28	280,74	4,91	478,40	—	Smętowo	16
3	Rynków	„ „	342	—	23.49	204,93	27.43	255.85	—	„	16
			1204	8,47	215,10	739,67	50,66	1013,90			
					KOPALNIAKI						
4	Jeżewnica	po cał. lesie	488	126,18	14,68	—	—	140,86	—	Smętowo	16
5	Rynków	„ „	159	37,69	5,31	—	—	43,00	—	„	16
6	Przewodnik	„ „	97	25,26	5,48	—	—	30,74	—	„	18
			744	189,13	25,47	—	—	214,60			
					WAŁKI 2 metr.						
7	Dębowe	po cał. lesie	—	—	—	—	—	—	122	Warlubie	14
8	Jeżewnica	„ „	—	—	—	—	—	—	165	Smętowo	16
9	Rynków	„ „	—	—	—	—	—	—	64	„	18
									351		

Pisemne oferty z napisem „Submisja" w zalakowanych kopertach należy nadsyłać do Nadleśnictwa do **dnia 4-go sierpnia** 1928 r. godz. 11-tej przed południem, poczem nastąpi otwarcie ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewra w drodze submisji, które są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie. Oferty nieodpowiadające warunkom nie będą uwzględnione. Koszta korowania i wyciągania ponosi kupujący.

1010 **Państwowy Nadleśniczy.**

Nadleśnictwo Państwowe Trzebciny

poczta i stacja kolejowa Łążek, powiat, Świecie

sprzeda w drodze pisemnego przetargu (Submisji) w dniu **31. lipca 1928 r.** następujące drewno użytkowe i opałowe z cięć roku gospod. 1927/28.

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Sztuk	KLASA I (m3)	KLASA II (m3)	KLASA III (m3)	KLASA IV (m3)	Razem m3	Odległość od st kolej.	klm
					A. Budulec sosnowy					
1	Szklana Huta	3, 39, 41	210	—	17,96	161,24	0 44	179,64	Wierzchucin	7
2	Siwe bagno	58,59,63,79,80,81,82,95,100	632	2,60	56,93	470,21	16,25	545,99	Łążek	8
					B. Kopalniaki sosnowe					
3	Szklana Huta	po całym lesie	873	124,21	71,18	—	—	195,39	Wierzchucin	7
4	Wrzosowisko	„	855	151,79	57,62	—	—	209,41	Cekcyn	6
5	Kamionka	„	2468	720,64	68,97	—	—	789,61	Śliwice	9
6	Wypalanki	„	1192	364,29	18,89	—	—	383,18	Cekcyn	11
7	Jeziorno	„	1085	290,55	34,65	0,12	—	325,32	Śliwice	10
					C. Drewno opał. sosn. w mp.					
			wałki		wałki 2 m dł.					
8	Kamionka	po całym lesie			120				Śliwice	9
9	Jeziorno	„	482						„	10

Pisemne oferty z napisem „submisja" w zalakowanych kopertach należy nadsyłać do Nadleśnictwa do dnia **31. lipca 1928 r.** godz. 11½, poczem nastąpi otwarcie ofert w obecności ewentualnie przybyłych oferentów. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnego przetargu („submisji", które są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w Nadleśnictwie.

Oferty nieodpowiadające warunkom, nie będą uwzględnione.

1011 **Państwowy Nadleśniczy.**

J. MAŁOWANIEC i Ska
(st. Kiwerce-Wołyń)

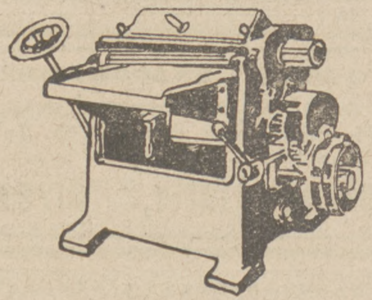
Tartak przyjmuje zamówienia na belki, kantówkę bale i deski wymiarowe sosnowe i posiada na składzie w wymiarach od 1/2" do 4" suche deski i bale jesionowe, klonowe, olchowe i suchą stolarkę sosnową II-ej klasy oraz posiada do natychmiastowej dostawy: 456

2000 m3 tartych bloków sosnowych

I-II kl. tegorocz. tarcia. Przeciętna długość 5,30 m towar jasny.

Grubości	19,	26,	32,	40,	42,	50,	65,	80 m/m
Mtr. kub.	30,	40,	50,	150,	200,	650,	550,	330
Przeciętna szer.	26,	28,	30,	40,	41,	45,	47,	50 cm.

TELEF. 36

TELEF. 36

Własnej fabrykacji

obrabiarki do drzewa

najnowszej konstrukcji i solidnej budowy.

Kompletne urządzenia stolarń i fabryk mebli

polecają po cenach umiarkowanych

S. SAMULSKI i Sp. + PLESZEW

FABRYKA MASZYN i ARMATUR
ODLEWNIA i KOTLARNIA. 758

Urzędnik Tartaczny 1007

lat 21 r. k. 19 miesięcy praktyki i roczny Kurs Handlu Drzewem w Bydgoszczy, obeznany w manipulacji i biurowości, władający porawnie językiem polskim i niemieckim, wolny od służby wojskowej. **poszukuje posady zaraz. Kohut Nawojowa,** pow. Nowy—Sącz.

SIKAWKI

do skrapiania kultur

ma na składzie **i przyjmuje do reparacji oraz dostarcza części rezerwowe**

Składnica Narzędzi Leśnych
„Przeglądu Leśniczego" i „Rynku Drzewnego"
Poznań, Wielkie Garbary 20

Sosnowe dłużyce 999
sosnowe kopalniaki
sosn. drewno opałowe

jak i **sosnowe i dębowe podkłady I i II kl.,**

świerkową papierówkę

w wielkich i małych partjach, franko wagon lub szkuta stacji pogranicznej poszukuje bieżąco za zapłatą gotówkową

JOSEF ASSELBORN G.m.b.H.
CHARLOTTENBURG 2, Schlüterstr. 12

Nadleśnictwo Państwowe Czersk

poczta Czersk, st. kol. Czersk, pow. Chojnice, Pomorze

sprzeda w drodze **pisemnego przetargu** (submisji) **w dniu 3. sierpnia br.** następujące drewno sosnowe okorowane z Leśnictw Łukowo, Czersk, Malachin, Juńcza i Listewka pochodzące z wyrębu pułapek po całym lesie.

Los 1. 290 sztuk, 58 m^3 drągów do rusztowań.

Los 2. 1079 sztuk, 61,47 m^3 żerdzi I do III kl.

Pisemne oferty z napisem „SUBMISJA" w zalakowanych kopertach należy nadsyłać do Nadleśnictwa **do dnia 3-go sierpnia br. godz. 12-ej w południe** poczem nastąpi w biurze Nadleśnictwa otwarcie ofert o godz. 12^{15} w obecności ewtl. przybyłych oferentów Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży drewna wyrobionego w drodze pisemnego przetargu (submisji), które można przejrzeć w Dyrekcji Lasów Państwowych w Bydgoszczy i w biurze Nadleśnictwa w godzinach urzędowych

Nabywca drewna zobowiązany jest zwrócić koszta korowania drewna.

Ceny należy oferować na los 1 i 2 przeciętnie za 1 sztukę.

Oferty nie odpowiadające warunkom nie będą uwzględnione.

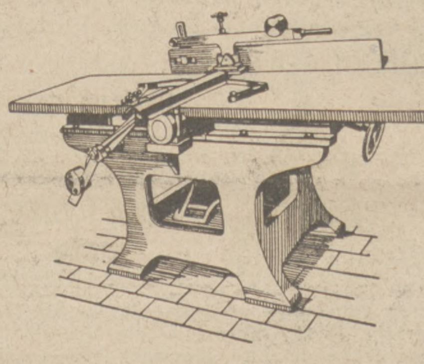
1009 **Nadleśniczy.**

UNIA Zjednoczone Fabryki Maszyn Tow. Akc.

SPŁATY długoterminowe

oddz. **C. Blumwe i Syn** Bydgoszcz

NA RATY

275 **KOMPLETNE URZĄDZENIA STOLARŃ BUDOWLANYCH I MEBLOWYCH.**

Prospekty i kosztorysy bezpłatnie. Na żądanie wizyty inżynierów.

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20